Debreczen, 1898. XXV. évfolyam 191. sz. Csütörtök, augusztus 18.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

KÖNYV-TÁRA

Éljen a király!

Debreczen, augusztus 18.

A magyar nemzet szivéből tör elő ez a kiáltás, végighangzik a Kárpátoktól az Adriáig és szent fohászszá egyesül.

Hatvannyolcz év a király élete máig s e hatvannyolcz évből ötven évet a legküzdelmesebb trónon töltött. Mindaz a keserüség, mindaz a szivet tépő csapás, a mi embert csak érhet, megjelent Ő Felsége életében s a királyi Jób, az évek sulyával is vállain — törhetetlen munkaerejével és páratlan kötelességérzetével változatlanul áll most is Európa szemei előtt.

Két állam kormányzása magában véve is nagy feladat, de csodás erővel kell birnia királyunknak, ki ezt a nagy feladatot oly bölcsességgel végzi. A sokféle nemzetiség, mely a monarchiában lakik, ez egyben egyesül, az uralkodó iránt való őszinte szeretetben.

S ki annyiszor leküzdötte saját érzelmeit, hogy az ész tanácsa szerint cselekedhessék, — ugyancsak folyton szembe kell találkoznia azon kivánalmakkal, melyeknek támogatására a nemzetiségek, ha már minden érvből kifogytak, érzelmi indokokkal hozakodnak elő. Történelmi hagyományok és százados hüség alkalomadtán mind arra valók, hogy fegyverül szolgáljanak, melyet a király szivének lehet szegezni.

A nemzetiségi és anyagi érdekek, a törvény és méltányosság, az erő és a jog küzdve jelenik meg a trón előtt, mind a koronában bizik, mind arra hivatkozik és a korona fölkent viselőjének ezek közt a helyes utat olykép kell eltalálni, hogy minden érdek és jog lehetőleg ki legyen elégitve.

És mégis — a keresztutak tömkelegében — mind szorosabban összeforr alakja a magyar nemzettel. Az a tiz szobor kőbe vésett hirdetője lesz a nagy történelmi ténynek, hogy a mohácsi vész után negyedfélszázados megpróbáltatások multával a magyar államnak oly uralkodója van, kinek szive a nemzetével együtt dobban. *Ő a mohácsi vész óta az első nemzeti király.*

Egyénisége hódoló tisztelet tárgya az egész világon, de mégis Magyarországon környezi a legrajongóbb szeretet.

A németek ifju császára, midőn székesfővárosunkban járt és királyunk oldalán a nép között megjelent, bámulattal tapasztalta a lelkesedést, a mely a szemekben lobogott s szinte a levegőben terjedt. A királyhüség és a szabadságszeretet harmoniában van a magyar nemzet szivében, tudja ezt királyunk is és örökké maradandó szavakkal adott az ezeréves ünnepség alkalmával kifejezést azon gondolatának, *hogy a magyar nemzet államalkotó ereje szabadságszeretetében rejlik.*

Uralkodása alatt a nemzet századok mulasztásait pótolta és az elmaradt viszonyok csaknem minden téren uj fejlődésnek adtak helyet. A politikai élet nehéz, elkerülhetetlen küzdelmei olykor-olykor, mint most is, nagyobb mérvet öltöttek ugyan, de a fejlődés utját meg nem zavarhatták, mert a király az elhatározások pillanataiban, midőn a monarkia népei lélegzetfojtva tekintettek fenséges alakjára, sohasem hirtelen, ötletből, hanem alapos megfontolás után nyilvánitotta akaratát.

Megtört szivében fájó emlékezések, sajgó sebek rejlenek, de ő folyton helyt áll; egész lénye az uralkodás gondjaira van szentelve. A visszahozhatatlan mult, egyetlen drága fiának elvesztése mely oly váratlanul érte, lelki szemei előtt lebeg folyton s nemes lénye a munkában keres enyhülést

Nagyasszonyunk, a Felséges királyné, ki utazásban kiván fájdalmaitól szabadulni, már csak bánatának él . . . Lányaik férjnél vannak; a szükebb családból egyedül az ősz családfő maradt a bécsi Burgban.

Bizonyára érzi e napon a nemzet szeretetének melegét, midőn minden magyar szivében az a hő imádság kél, hogy a magyarok Istene tartsa még sokáig életben ő Felségét, alkotmányunk legfőbb őrét s leljen minél több vigaszt népei szeretetében és boldogitásában!

Debreczen, a magyarságnak ez az ősi vára, ahol mindig intenzivebb erővel nyilal át a nemzet fájdalma és öröme, e napon is előljárt a király iránti szeretet nyilvánitásában.

Megnyiltak a templomok ajtai vallásküloubség nélkül. A hivatalos világ együtt ünepelt a néppel és a jóságos öreg király életéért imák szálltak a Gondviseléshez.

U. A.

A dalos körök missziójáról.

A P. H. tegnapi vezérczikkében érdekesen fejtegeti a magyar dalos körök misszióját. Az érdekes, szép czikkből, melyet a magyar journalisztika egyik legkitünőbb munkása, Balogh Pál irta, közöljük a következő részletet:

A vidéki városok a magyarság várai. Hogy ezek tulnyomó többségében magyar a dominans elem, ez a mi erőnk, sőt ez a mi jövőnk is. Hogy városaink szellemben magyarok s a városképző német ősréteg megmagyarosodott, a beszivárgó szláv és oláh elemek pedig a passziv asszisztencziára szoritkoznak: a magyar városi kultura hóditó erejét bizonyitja. Részes benne minden cselekvő tényező: a közhivatalok, egyházak, iskolák, kaszinó-egyesületek és uri szalonok, szinház, közkert, tornacsarnok, czélbalövő és daloskör.

A 60 as években kialakult „dalárszervezetnek“ határozott érdemei vannak a magyarság terjesztése s a magyar városok szellemi fejlődése körül. Volt idő, hogy ünnepein a nemzeti közszellem tüntetett országosan, mert a magyar dal volt az egyetlen fegyver, amivel az elnyomó hatalom ellen védekezhettünk. Később e vándor versenyek kapcsoltak össze messze vidékeket városai dalnokaik által ideális szövetségbe. Minden vidék elhozta a maga vokális karával, amit dalkincsében összetanulásban, fegyelemben, összehangzó közszellemben bir, s e nemes verseny kölcsönösen hatott mindannyira. A dal közvetlensége kitárta a sziveket s közelebb hozta egymáshoz a felvidéki, dunántuli, az alföldi és az erdélyi magyart. A koszorut, mely a verseny nyertesének szólt, az egész nemzet kötötte s minden verseny-ünnepen gyarapodott a közérzés, hogy egygyek vagyunk és egységünkben erősek.

A dalos-szervezet ez érdeme minket arra indit, hogy egy uj hivatást szánjunk neki, régi törekvéseinek, régi sikereinek megfelelőt.

Legyenek a magyar dalos körök ne csupán az éneknek, de a kisérő vagy önálló zenének is a vidéki városokban hivatott propagálói.

Minden müvészet termőföldje a nagy közönség. A gazda tudja, hogy a rossz földet is lehet javitani; a müvésznek közönség kell, melynek megmüvelése a megjavitással egyértelmü. A közönségtől fog a magyar müvészet teremtő erőt kapni, de ehez nélkülözhetetlen, hogy a közönség minden vidéken, minden nagyobb városban együtt s szervezve legyen.

Látogatás a n.-kállói tébolydában.

Irta: **Poresalmy Gyula.**

Folytatás.

Innen aztán felmentünk az emeletre. Itt, az épület eme nyugoti szárnyában — az emeleten — vannak a legveszedelmesebb őrültek a folyosón s a szobákban. A folyosón jártak-keltek, vagy asztalok mellett ültek; a fekvő betegek szobáikban feküdtek kinos nyögdécselések közt. Szobáik az udvar felől s a szárny déli szegletében vannak. A régi börtönépületből lett átalakitva ez az u. n. dühöngőosztály; itt vannak a magánzárkák (czellák) is az utcza felől egész az északi (jobb) szárnyépületig. — A dühöngőket, kikkel nem birnak — ide zárják be addig, mig lecsendesülnek; a magasan fekvő kis, erősen rostélyozott fél ablakokon kihallatszik az utczára a dühöngő őrültek kisérteties orditása, állandóan nyugtalanitva az utcza szemközti házsorán lakozókat.

A folyosó, hol a fentjárók tartózkodnak, itt meglehetős sötétség, itt töltik idejüket, nappalukat ezek a boldogtalanok, kiket már a kertbe sem bocsáthatnak.

Mikor beléptünk közibök, ingerült kiabálást hallattak; némelyek az asztalok mellett ültek, mások a földön. Egy az egyik zárka ajtajában térdepelt, mintha imádkoznék, kezeit összekulcsolta s fejét az ajtófélhez támasztotta, ugy térdepelt ott mozdulatlanul s szótlanul.

Bementünk az egyik udvar felőli szobába, hol több beteg feküdt. Egy jó képü, kövér uri ember, saját ruhájába öltözve, kabát nélkül az ágy szélén ült; folyton mosolygott s lábait himbálta. A főápoló tanár urnak czimezte s kérdezett tőle valamit, de nem felelt, csak — mosolygott. Hanem a főápolót az osztályban is sürgették a czigarettáért. Itt nem láttam, hogy dohányoztak volna.

Egy sovány, szakálas ember előnkbe állt; a hogy kikelt az ágyból. A főápolóval beszélgetésbe eredt. Bemutatta magát nekem is, hogy ő Pozsonyi s kérdezte a nevem.

Mikor később mondtam, hogy engem is Pozsonyinak hivnak, megdöbbent. Kérdezősködni kezdett a rokonságom, származásom felől s hogy nem vagyok-e rokona a hasonnevü bécsi képkereskedőnek? Tagadó válaszomra kétségbevonta, hogy Pozsonyból való Pozsonyi vagyok. Feltünt neki a V. H. O. Sz.-nek a kabátomon levő jelvénye, megkérdezte — mint akárhány épeszü ember — hogy miféle jelvény ez? s mi vagyok? Azt mondtam, hogy a jelvény vöröskereszt-egyleti jelvény s ez egylet tisztviselője vagyok. Erre aztán dühösen beszélt Csekonich grófról, hogy őt becsukatta s az angyalföldi tébolydából idehozatta.

Kért, hogy mondjam meg a grófnak, hogy itt nincs egy képzett ápoló se. (A boldogtalanok nagyon szeretnek panaszkodni.)

Biztattam, hogy megmondom. Illően köszönt, kezet fogott, mikor eltávoztunk a szobából, honnan egy pár lépést téve, a déli sarokszobába léptünk, mely az utczára néz ablakaival. Innen csaknem folyton hallják az őrültek lármáját az utczán járókelők.

A legtöbb feküdt s nyögött keservesen. Mindnek volt valami kérni valója a főápolótól. Az egyik czigarettát, a másik gyógyszert kért, a harmadik azt kérdezte, jön-e már az orvos? Fejüket kidugva a takaró alól ugy néztek a főápolóra, mintha ettől remélhettek volna szabadulást kinos helyzetükből. Szánalom volt rájuk nézni.

A szoba közepén egy asztalnál ketten kártyáztak, egy pufók, veresképü; a butultság szinte feritt arczáról. Örökké vigyorgott. A másik, egy körszakálas, sovány férfi, ki közeledtünkre felállt, letette a kártyát s bemutatta magát, hogy ő gróf Károlyi (ez a mániája). Megkérdeztem tőle: Mit játszanak gróf ur? — Durákot! — felelé szárazon. Mennyit nyert? kérdém tőle ujra. Semmit! — válaszolá — csak ugy pénz nélkül, puffra játszunk. Kértük őket, hogy ne zavartassák magukat, csak folytassák a játékot. S játszottak ismét vagyis csak ütötték az asztalt a kis kopott kártyákkal, a mi olyanféle volt, mint a kártyavető czigányasszonyoké.

A főápoló koronként beleszólt, hogy nem birja ütni a kövérképü, vegye fel. Gróf Károlyi is ismételte, hogy vegye fel.

TÁRCZA.

Az uj körfőnök.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Ebéd után a hajdu behozta a familiáris csibukot, duhányt, gyujtót mellé helyezvén, tipegő léptekkel kivonult a szobából. Tudta már a mórest, hogy most a nagyságos szolgabiró ur pipaszónál végig olvassa ujságját, s odaállott az ajtó elé, hogy valamiképen be ne nyisson valaki, mert a sallangos dohányzacskó repülne menten a fejéhez. Majd ugy négy óra felé aztán jelenteni fogja, hogy a kisasszonyok már felöltöztek, — a pósta el van expediálva, — a téns irnok ur az aláirni valókat beküldötte, — a kocsi előállott, — a huszár pedig már rég Bonyhád felé jár az üzenettel.

Ezt igy parancsolta meg Berzenczey szolgabiró ur. És ennek igy kell történni betüről-betüre, mert különben nem sajnálná az öreg ur a korbácsot sem használni.

Az öreg huszár sem sajnálta sarkantyuja közé kapni a pelykót, vágtatott vele keresztül-kasul, torony irányában, — ismerték már öt, ki is merte volna megállitani. Sürgős volt az utja, mert ha a nagyságos ur előbb odaér, akkor lesz hadd el hadd.

Pedig nem szállitott hadüzenetet, még pecsétes levelet sem vitt magával, csak azt adta hirül a jó bonyhádiaknak, hogy a szolgabiró ur egy óraütés alatt itt lesz. — És ezzel meg volt minden magyarázva.

Nótárius uram végig poroztatta az aktákat, a viczenótárius előkerittette a korcsmából, — a kalamárisba tintát töltöttek, a hajdu pedig szó nélkül vette elő a pinczekulcsot, a tulipános korsót, s az öregebbikből teleeresztvén, az előtés vak ablakba tette, maga pedig sinórosabb attiláját felvevén, csizmájának is megadta a módját s a portákat kitárva, a kőfal czimere alatt elhelyezkedett.

Ez alkalommal pedig nemes Szálldobágyi uraimékat illette a látogatás, de az már neki előre nem adatott tudtára. Hogyisne, tán hogy összekürtölje a járás beli nobilis familiákat és hetekig ki ne bocsássa őket a portán. — A huszárt csak azért küldte előre szolgabiró uram, hogy az ornátus meg legyen, no meg aztán, hogy a kisbirót fel ne ugrassa édes álmából, ha el talált volna véletlenül szenderedni, a consistoriális asztal tetején keresztülnyujtózva.

És ez igy volt helyesen akkor.

Az alispán ijesztgette a szolgabirót, ez a községeket, de csak levélben, mert ha összejöttek, nem volt jámborabb ember egyiknél sem s mindegyik jobb házigazda volt a másiknál.

Annyi sok irka firka nem is kellett akkor. Ha jött egy ügyes-bajos ember, annak elintézték a dolgát sommás uton tanácskozás, tanu, nagy árkusos jegyzőkönyvek nélkül, elintézte az, kihez először folyamodott — dictandóra, tudom, hogy nem volt kedve felebbezni. Mégis jó volt igy mindenkinek.

*

Berzenczey ur egy napon nem várta a hajdu jelentgetését, vagy mig ez felkölti ebéd után, — felugrott ő magától is s ujságját elhajitva keserü kifakadással kiáltott fel:

— No már azt mégsem teszem! Inkább elhagyom ősi fészkemet, de holmi napdijas irnok az nem leszek! Óh hogy ezt meg kellett érnem!

— Elégszer elsóhajtottam pedig már hogy én csak árnyékában ülök ősapáim hivatalának, pedig ugyanez volt az övéké is. S most már egészen megfojtják, hogy irmagja se maradjon, nevét is kiforditják vagy inkább leforditják — tudom is én miféle ánglius nyelvből. De hiába a korszellem! . .

Fel is vette a másik anélkül, hogy tudta volna mit csinál.

Visszajövet a folyosón egy sétálgató őrült, arczán igazán őrületes mosolylyal nézett végig s mellettem elhaladva, megveregette a balvállamat.

Innen aztán lementünk az udvarra egy közép folyosón. Az udvart az épület négy szárnya köriti s egyébként puszta, csak az igazgató lakása előtt van kis kert.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti távirata. —

Dreyfus.

Páris, aug. 17. Clémenceau az Aurore ban a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Billot volt hadügyminiszter akkor, a midőn Zola J'acouse czikke miatt az izgalom csucspontját érte el, egy főbb rangu katonatisztet küldött hozzám, a ki az ő nevében a következőket jelentette ki nekem:

1. Hogy becsületszavára bünösnek hiszi Dreyfust.

2. Hogy Dreyfus elitélésénél Merczier akkori hadügyminiszter ostobaságokat csinált.

3. Hogy ő, Billot, egészen másként viselkedett volna s hogy megszabadult volna Dreyfustól olyképpen, hogy olyan helyre küldte volna a honnan sohasem került volna többé vissza.

4. A katonatiszt beszélt nekem a nemzeti védelemről, de azt, a mit e részben mondott, nem hozhatom nyilvánosságra.

5. Billot elvárja tőlem, hogy már most nem elegyedem többé a zsidók közzé.

Clémenceau ehhez még a következőket jegyzi meg: Kell-e mondanom, hogy mily kevés értéke van Billott szavának? Hogy mily furcsa Dreyfus bünösségéről való véleménye? Billot négyszer jelentette ki a szószékről, hogy Dreyfust törvény és jog szerint itélték el, holott ő nagyon jól tudja, hogy ennek ellenkezője igaz.

Krivány ügye.

Budapest. aug. 18. Szathmáry Gyula alispán hétfőn délelőtt Vásárhelyi Béla és Krausz József kir. pénzügyigazgató jelenlétében kezdte meg hivatalának átadását Dálnoki Nagy Lajos főjegyzőnek. Hétfőn magát az alispáni hivatalt, tegnap délelőtt az árvapénztárt, délután pedig a főpénztárt adta át. A fölfüggesztések következtében megfogyott tisztviselői kar kisegitésére Fábián László főispán Darányi János nagyhalmágyi szolgabirót a központra rendelte be szolgálattételre.

Gunda Zoltán miniszteri számtanácsos Taszler József miniszteri számgyakornok kiséretében tegnap Aradra érkezett, hogy a belügyminiszter legutóbbi rendelése folytán folytassák a gyámpénztári számadások felülvizsgálatát. A vizsgálatot Taszler számgyakornok végzi. Gunda számtanácsosnak — a ki tudvalevőleg az első vizsgálatnál is részt vett — felügyelete alatt. Tulajdonképpen folytatása és részletezése ez a Vajda Ottó miniszteri tanácsos által vezetett vizsgálatnak. Tiz évi számadásokat fognak tételről tételre megvizsgálni és ez a munka előreláthatóan egy évig fog eltartani; egy egy évi számadás felülvizsgálatára legalább egy-egy hónapot lehet számitani. Ez a vizsgálat egyben segédkezés lesz — a közigazgatási bizottság által kiküldött fegyelmi bizottság számára, amelynek időről-időre át fogják adni a vizsgálat adatait, hogy annál könnyebb legyen a bizottság tagjainak az áttekintés.

Köller János vizsgálóbiró tegnap délelőtt kihallgatta Schwéger Alajos főszámvevőt, délután pedig Gunda miniszteri számtanácsos, Almási T. Pál és Mádai Mátyás irásszakértők kiséretében vizsgálatot tartott a gyámpénztár főkönyvi kivonatai fölött.

A király születésnapja.

(Saját tudósitónktól.)

Debreczen, augusztus 18.

Mint mindenütt az országban Debreczenben is a király magasztalásának szenteltetett a mai nap. A hivatalosak, a polgárság, a nép, gazdag és szegény, ur és szolga ott hagyta munkáját és sietett a templomba fohászkodni az ég felé: Uram, Istenem, magyarok Istene, álld meg a királyt! — És Debreczen valamennyi felekezetének templomából fölhangzó zsolozsma bizonyára megtalálta az utját a magasba. Mert nem csak az ajkak sutogták, hanem átérezi minden sziv és annak belsejéből fakad elő.

A város ünnepies képet öltött. Középületek és magánosok házairól nemzeti szinü lobogó lengett. Az ünnepségekről a következő tudósitások számolnak be:

A Nagytemplomban.

A hatóságok és testületek tagjai a városháza nagytermében gyülekeztek reggel fél 8 órakor, hogy onnan impozáns tömegben induljanak az ev. ref. nagytemplomban tartandó hálaadó istenitiszteletre.

A mint pontban 8 órakor megkondult a Rákóczy-harang, megindult a diszes menet a fellobogózott piacz-utczán végig a nagytemplom felé. Tizennégy diszbe öltözött városi és megyei hajdu nyitotta meg a menetet. Azután következtek a hatóságok fejei, a diszmagyarba öltözött gróf *Dégenfeld* József főispán vezetése mellett. Diszmagyart öltöttek: *Rásó* Gyula kir. tan., alispán, *Simonffy* Imre kir. tan., polgármester, *Széll* Farkas kir. táblai h. elnök, *Komlóssy* Arthur főjegyző, *Weszprémy* Zoltán főjegyző, dr. *Kola* János orsz. képviselő, *Márk* Endre, *Király* Gyula tanácsos, *Szabó* Kálmán, *Zádor* Lajos, *Szőgyény* János, *Ferenczy* Elek főszolgabiró stb. Ott voltak még *Lengyel* Imre, *Dobiecki* Sándor, *Siegmeth* Károly stb.

Az ünnepélyes istentiszteleten ott voltak a tábla, törvényszék, ügyészség, járásbiróság, üzletvezetőség, pénzügyigazgatóság, városi és vármegyei tisztikar, posta és távirda, városi törvényhatósági bizottság, 39. gy. e., 3. honvéd gy. e., izr. hitközség, izr. szentegylet, tanári karok stb. képviselői s nagyszámu közönség.

Az ünnepi istentisztelet *Mácsay* Sándor karnagy által vezényelt városi dalegylet énekével kezdődött. A dalegylet Serli „Király Hymnusz"-át énekelte, Mácsay Sándor átiratában.

Majd a gyülekezet elénekelte a LXI. zsoltár 5. 6. versét, melynek elhangzása után Dicsőfi József lelkész lépett a szószékre s szivből jövő, hazafias szellemtől

---

Ugy esett, hogy Gáti Sándor uramnak egy kis sorja volt. Az anyjukkal együtt be is rándultunk a törvénybe, mert azt sehogysem akarták hinni, hogy ennek törvénye ne lenne.

Volt is annak, csakhogy nem a kit ők kerestek, mert Berenczey uram ott hagyta a szolgabirói hivatalt minden pereputtyával.

Ott ám. Hiába nevezte ki a miniszter, ő neki nem kellett — ha már a régi nem jó — megél a maga emberségéből, ha mindjárt szegényesebben is, azért nem megy felébe kapálni.

— Ha már megindult benne — ugymond Gáti uram — már csak nem hagyja az igazát. Majd csak tesznek róla.

Mindjárt is talált az első szobában, ki meghallgatta ügyét, elmondván eleitől kezdve, — s utoljára sült ki, hogy nem tartozik rá, menjen beljebb egy szobával. Hogy is tartozott volna, hisz hivatalszolga volt.

Egy korosabb embernek panaszolta le aztán, nem felejtvén ki most a Juttka asszony esetét, azaz jobban mondva ezt az asszonynyal együtt adták elő, mert a fehérnép csak jobban tudja magyarázni az ilyen históriát.

De itt már irást is kaptak. Azt bizony. És ezzel utasitották őket egy szobával odább.

Gáti uram már izzadtságát törülgette a sok hercze-hurczától — meddig is tart még ez az épület — sóhajtott — mert ezen ugy látszik végig kell menni és talán a másik végén bocsájtanak ki.

Minden két hétbe kapott ezóta — bizony már jó ideje — irást, — talán már jóra is jött volna dolga, de ő nem bánta, felé se ment többet.

Jobb is volt az a régi törvény!

A szalmadiak sokáig nem tudták, ki az a repülő kabátu zwikkeres görbe uri ember a ki Berzenczey lakását béreli, — annyit láttak, hogy nem fajtájok: nem sok ügyet vetettek rá. — Ez volt dr. Zöldi ur, az uj körfőnök. De hogy is tudták volna, hiszen semmi beleszóllásuk nem volt többé, nem kérdezte őket senki, oda ültették a nyakukra minden szó nélkül.

A régi emberek közül még az öreg Döbröndit a szolgabiró huszárját akarták megtartani.

Nehéz sorsra jutott az öreg, mert egyebe sem volt piros sinóros dolmányánál, — ez majd jó lesz kocsis diszöltözetnek, — de mégsem vette fel a német bucsogóját. Csak mikor a kardot leoldta oldaláról, mikor elhagyta husz éves kora óta hü társa: felsohajtott s egy öreg könnycseppet morzsolt el szeme gödrében.

De minek is az a kard? Minek az a daliás időkre emlékeztető diszes öltözet, hiszen már az elmult régen elég ha tudják azok, kik tudják, benne éltek — ha vannak még — a mostani emberekre nem is illenék talán, hiszen más volt akkor az idő, mások az emberek.

El kell hinnünk, hogy beteg a megyerendszer, mert nagyon okos emberek fogták rá s mi a legnagyobb baja; — az hogy nagyon speciális, nagyon magyar. Nekünk pedig ez nem kell. — Most már — a czipőnk karlsbádi, kalapunk valódi lodeni, — ruhánk valódi angol szövet franczia divat szerint s nem sokára már a tisza-ujlaki helyett derék cziviseink is bajuszkötőt fognak használni.

Pedig ha már nem is lesznek, kik ama szép időkét látva — arra könnyes szemékkel gondolnak vissza, — talán még akkor is üdülést találunk, akkor is gyönyörködni fogunk ama daliás időkben, melynek utolsó felvonására bocsátja le a függönyt a nemsokára megérkező körfőnök.

Nagy Gyula.

áthatott beszédet mondott, áldást kérve a népek és seregek Urának Istenétől felkent királyunkra, főnséges királynénkra, a hazára, a nemzetre és e haza lakosságára, kik érezzék, tudják meg azt, hogy mindnyájan e szeretett haza gyermekei vagyunk.

A gyönyörü imádság s a „Mi atyánk“ elmondása után a dalegylet a Hymnust énekelte el, majd a 220. dicséret 7. versének eléneklése rekesztette be az istentiszteletet.

A róm. kath. templomban.

A róm kath. templomban pont kilencz órakor kezdődött az ünnepies nagy mise. Az első padokban a polgári és a katonai honoraciorok foglaltak helyet. Ott voltak: *Dégenfeld* József gróf főispán, *Simonffy* Imre polgármester és *Széll* Farkas táblai tanácselnök vezetése alatt az összes hivatalok testületileg, *Lengyel* Imre a szabadelvü párt elnökével a közélet és a törvényhatóság számos kiválóbb tagja. Képviselve voltak a más felekezetü egyházak is. A nagy misét dr. *Wolafka* Nándor választott püspök végezte fényes segédlettel. A főoltárnál a misét végző püspöknek segédkeztek: *Kovács* Márk, *Molnár* Kálmán és *Hammernyik* Kálmán s. lelkészek, továbbá Török Lajos és Majoros Richárd papnövendékek. A templomi vegyes kar mise közben Führer F. durját adta elő szabatosan. Majd a Hymnuszt énekelte. A misét a püspök gyönyörü imája zárta be. A hivatalosokon kivül is igen diszes közönséggel telt meg a templom.

A katonaság istenitisztelete.

A helyben állomásozó katonaság is megünnepelte ő Felsége születésnapját.

Reggel fél 8 órakor vonult ki a Pavillon-laktanya előtti térre a 3. honvédgyalogezred s bevonult rezervistákkal együtt teljes diszben, a 7. huszárezred itt állomásozó százada, a 2. huszárezredtől egy század lóháton s a méneshuszárok.

Ott voltak *Biró*, *Nyiri* ezredesek. az összes törzstisztek s a tisztikar mindnyájan diszben.

A tábori misét dr. *Wolafka* Nándor vál. püspök-plebános tartotta. A tábori mise alatt a 3. honvédgyalogezred három disztüzet adott.

A mise után dr. Wolafka Nándor hazafias beszédet intézett a legénységhez, melyben a király, a haza iránti hüséget, ragaszkodást kötötte lelkükre.

Majd a kivonult katonaság eldeffelirozott *Biró* Kálmán huszárezredes előtt, mire az ünnep véget ért.

A péterfia-utczai laktanyában, mikor a legénység a tábori miséről hazatért, a bevonult ujonez póttartalékosok felesküdtek.

A várad-utczai zsidó templomban.

Negyed tizenegykor kezdődött az istenitisztelet a templomban, a hova a római katholikus templomból eljöttek csak nem teljes számmal a polgári és katonai hatóságok fejei számosan az előkelőbb tisztviselők közül is. Az ünnepély sorrendje a következő volt: A kórus elénekelte a Ma Towu-t. utána a XXI. zsoltárt. Ének után *Krausz* főrabbi emelkedett szellemü beszédben dicsőitette az uralkodót, majd a Thórát emelték ki az ékes frigy-szekrényből. A főrabbi most héber imát mondott a hirályért, mely után a kórus a zsoltárt énekelte. A templom zsufolásig megtelt.

Az orthodox izr. templomban.

A debreczeni autonom orthodox izr. hitközség *ő Felsége a király születésnapját*, reggeli ½7 órakor szokásos kegyelettel ünnepelte meg a Pásti-utczai templomban a következő sorrenddel: 1. Bekezdési ima: „Mátovu“, 2. A 21., 66. zsoltárok eléneklése. Könyörgés ő Felsége a király és édes hazánk üdvéért és boldogságáért. 4. A 100., 117. zsoltár reczitálása. 5. „Hánószén-teschuóh“ 6. Schiffmann kántor által tartott megható zárima, A zsufolásig megtelt templom fényesen ki volt világitva; az ünnepély ½8 órakor véget ért.

A lakoma.

Dr. *Wolafka* Nándor v. püspök ma, a király születése napján az *Arany-Bikában* fényes lakomát adott, melyen a debreczeni közélet és társadalom kitünőségei vettek részt. A főasztalnál délszaki növényzet között a király jól sikerült arczképe diszlett.

Az aszfalfőn ültek Wolaffka Nándor dr. v. püspök, Kiss Áron ev. ref. püspök, Degenfeld József gróf főispán, Simonffy Imre polgármester, Rásó Gyula alispán, Széll Farkas kir. táblai h. elnök. Kola János orsz. gyül. képviselő, Dobiecky Sándor üzletvezető, Sigmeth Károly h. üzletvezető, Szabó Kálmán az ipar és kereskedelmi kamara elnöke, Nyiri ezredes, Simonffy Gyula nyug. alezredes, Philipp őrnagy stb. Ott voltak továbbá Lengyel Imre a szabadelvü párt elnöke, Veszprémy Zoltán, Ujfalussy József dr., Király Gyula, Nemes Kálmán, Bézler Károly, Losonczy Álmos dr., Nagy Károly kir. tábla biró, h. törv. elnök, Mayer Emil gőzmalmi igazgató, Oláh Károly, Kemény Mór dr., Márk Endre, dr. Magos György, Kardos László, Stáhl Géza főmérnök, Szentkirályi Tivadar, Végh Gyula h. főkapitány, Ormódy Vilmos, Erber Vilmos, Szepessy Antal, Kernhoffer Tivadar, dr. Bayer Ferencz, Kövy Lajos, dr. Bruckner Géza, Berger Jenő, Falk Lajos, Katz Jakab, Tóth László, Koszorus Lajos, Bechert Manó, Áron Miksa, Vecsey Zoltán, Sárváry Gyula, Hammernyik Sándor, Könyves Tóth Mihály, dr. Popper Alajos, Czeglédy Mihály Hajdumegye t. főügyésze, dr. Balkányi Ede stb.

A pecsenye után fölemelkedett Wolafka Nándor dr. v. püspök és lelkes pohárköszöntőben dicsőitette a királyt. A mai nap ünnep — ugymond — és tanuságtétel a magyar király hüsége, hazaszeretete és alkotmányos ragaszkodása iránt. A nemzet — ugymond, a király iránt való szeretetben, mindenkor egyesül. (Lelkes felkiáltások: Éljen a király.)

Magyari testvérek rázenditettek a Himnuszra, melyet a jelen voltak fölállva énekelve kisérték.

A bankett lapunk zártakor még tart.

NAPI HIREK.

— **A gázgyári igazgató meghalt.** A délutáni órákban értesülünk, hogy *Antolovics* Gyula gázgyári igazgató meghalt. *Antolovics* Gyula hosszabb idő óta betegeskedett. Háziorvosai titkolták előtte betegségét, de azért Antolovics, habár pihenőt ajánlottak neki, folyton dolgozott. Ma délelőtt is az irodában végezte teendőit, délben elköszönt társaitól s családja körébe ment. Rosszullétről nem panaszkodott, gyengeséget érzett az utóbbi napokban, ugy hogy emiatt már reggelre tervezett elutazását is elhalasztotta. A család fél egy után ebédhez készült ülni, mikor Antolovits hirtelen a szivéhez kapott és összeesett. — Szivszélhüdés érte. Gyorsan segitségért siettek, de hasztalan, mert Antolovits meghalt. Az elhunyt igazgató 55 évet élt, husz év óta igazgatója az Augsburgi légszeszgyárnak Debreczenben. — Tevékeny, szorgalmas ember volt s mindenki, akivel érintkezett, megkedvelte. Az elhunyt felügyelő bizottsági tagja volt a kölcsönsegélyző egyletnek. Édesanyja, felesége s három hajadon leánya gyászolja. Halálhire általános és őszinte mély részvétet kelt mindenfelé. Temetése holnapután, szombat délelőtt 10 órakor lesz.

— **Egyházkerületi egyházi értekezlet.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület társadalmi nagy akbiójának lesz szinhelye Debreczen. egyházi értekezletre gyülnek össze a belmissió ügyéért lelkesedő világi urak és papok. A gyülésre az értekezlet elnöksége tegnap meghivta Debreczen város tanácsát a következő levéllel:

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület egyházi értekezlete ez évi közgyülését itt Debreczenben fogja megtartani. — Ebből kifolyólag midőn a tekintetes városi tanácsot felhivni szerencsénk van, hogy magát a jelzett közgyülésen kellőmódon képviseltetni méltóztassék, ugyanakkor tisztelettel kérjük, hogy az érkezendő vendégek ellátását illetőleg becses támogatást nyujtani s elhatározása felől alulirotttakat értesiteni sziveskedjék. — Teljes tisztelettel vagyunk Debreczen, 1898. aug. 15. *Kiss* Áron egyházi elnök. gróf *Degenfeld* József világi elnök.

— **Egy rendőrbiztos balesete.** Sulyos baleset érte a rendőrség egyik szorgalmas, munkaszerető tagját, *Pálfy* János rendőrbiztost. Ma reggel 9 óraután a hivatalos helyiségben, a II. ker. rendőrségnél munka közben agyszélhüdés érte, majd pedig heves szivgörcs támadta meg az 53 éves embert. *Pálfy* János ma már 7 órakor felment a hivatalba s az előszobában dolgozott. A részére kiosztott ügydarabokat intézte el. Kilencz óra után már mindenki együtt volt a hivatalban, a rendőrök hivatalos dologban eltávoztak az előszobából ugy, hogy ott egyedül Pálfy maradt, ki szorgalmasan dolgozott tovább. — Féltiz óra felé egy asszony ment a hivatalba. — Az előszobában feltünt neki, hogy Pálfy mereven, fejét félrehorgasztva ül a széken. Besietett a hivatalba, értesitette *Végh* Gyula t. b. főkapitányt és *Erdélyi* István rendőrfogalmazót, kik kisiettek. Pálfyt eszméletlenül találták. Orvos után küldtek s hosszas keresés után előkeritették dr. *Varga* Emil kerületeli orvost és dr. *Szalay* Béla t. kerületi orvost, kik hozzáláttak a rendőrbiztos felélesztéséhez. Az orvosok agyszélhüdést s szivgörcsöt konstatáltak s intézkedésökre az eszméletlenül fekvő embert hordágyon lakására szállitották. A derék rendőrbiztos állapotta válságos s esete általános részvétet kelt.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A város jövő fejlődésére nézve nagy horderejü szabályrendelet lép életbe már igen rövid idő mulva. A szépitési és kisajátitási alap létesitéséről és kezeléséről szóló szabályrendelet ez, amelyet a belügyminiszter jóvágyott s erről tegnap értesitette a városi tanácsot.

— **A kórházi személyzet fizetése emelése.** A közigazgatási bizottság a városi közkörház személyzete, orvosok és irodai tisztviselők ,kapus és szolga fizetését a közkórház költség vetése terhére 1899 január 1 től aránylagosan felemelte, anél-

kül, hogy ez által a napi ápolási dij nagyobbodnék. De a belügyminiszter a hozzá megerősités végett felterjesztett határozatot visszaküldötte, azzal, hogy a fizetés emelés ügyében a törvényhatósági közgyülés illetékes határozni, miután a kórházi személyzet törvényhatósági alkalmazottak jellegével bir, — ennélfogva az ügyet a tanács a közgyülés által is tárgyaltassa le elébb s azután küldje fel ismét jóváhagyás végett.

— **Szinészházasság.** A debreczeni szintársulatnak, mely jelenleg Máramaros-Szigeten időzik, — két fiatal rokonszenves és tehetséges tagja lép frigyre. A hir, a melyről maga a boldog vőlegény értesit, ugy szól, hogy *Rubos* Árpád eljegyezte *Serfőzy* Zsenit. Az esküvőjük október végén lesz természetesen Debreczenben, abban a városban, amely szintársulatunk e két jeles tehetségü tagjának már második otthonává vált. Nemcsak a jó barátok és tisztelők, hanem maga a nagyközönség is bizonyára örömmel veszi tudomásul a két müvészlélek egyesülését.

— **A debreczeni kölcsönös segélyző egyletben** f. hó 20-án azaz szombaton, Szt.-István napján az országos ünnep alkalmából hivatalos órák nem tartatnak s igy a 3 hétre szóló befizetések a pénteki nappal végződnek, mely napon ugyanis a befizetések megkönnyitése czéljából ugy délelőtt mint délután két-két pénztár fog müködni. Az igazgatóság.

— **Elgázolta a vasut.** Izgalmas jelenetnek voltak tegnap tanui azok, kik Debreczenből Nagy-Károlyba utaztak. Mikor a vonat Nagy-Károlyba megérkezett, egyik kalauz, *Radó* János oly szerencsétlenül esett le, hogy a kocsik közé került s a kerekek testét teljesen szétroncsolták. Mikor a vonatot megállitották, már csak a véres, darabokra szaggatott holttestet huzták ki a kerekek alól. A szerencsétlenül járt kalauz Debreczenben lakó nejét értesitették férje haláláról, ki még tegnap délután elutazott Károlyba.

— **Egy utazó házaspár véres kalandja.** A Bégány-csapszék mellett, kivül a városon, tegnap este vakmerő rablótámadást intézett egy még eddig ismeretlen gazember *Egri* Károly nagykárolyi géplakatos és neje Berdár Anna ellen, akik az esti vonattal tovább akartak utazni. A házaspár elébb a Bégány csapszékben, azután pedig a csapszék előtt, a puha fübe heveredve várta a vonat indulása idejének közeledését. Amint vidáman beszélgettek, hirtelen egy ösmeretlen férfi tört rájuk a szürke alkonyaton. Az asszonyt valami tompa eszközzel főbe vágta, ugy, hogy ez elszédült. Egrit pedig *késsel összeszurkálta*, különösn sulyos mély vágást ejtvén az arczán. A gonosztevő épen oly hirtelen, ahogy jött, eltünt. — A véresre vert házaspár a vasuti rendőrséghez vánszorodott, ahonnan a központi éjjeli őrszolgálatra utasitatták őket. De *Páva*y Gyula polgári biztos ki sem hallgathatta a részletekre nézve őket. mert Egri sebei miatt nem tud beszélni. Mindkettőjöket a kórházba vitette. Állitólag valami *Szőllősi* nevü csavargó a merénylő.

x Egy helybeli ev. ref. vallásu okleveles tanitó elemi iskolai növendékek oktatására ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

x Uj találmány. G. Nagy Ferencz h.-szoboszlói gyógyszerész a hölgy világ nagy örömére egy oly arcz vegy-crémet állitott elő, mely nem zsiros s vegyi alkatánál fogva semmi zsiros anyagokat nem tartalmaz. Ezen vegy crémet egy Budapesti vegyész megvizsgálta s kitünőnek találta. Az arcz crém **Fáy** nevet visel. Budapesti főraktárak: Török József és Zoltán udvari gyógyszertára. Debreczeni főraktár dr. Rothschnek V. Emil gyógyszertárában; ugyszintén kapható a kézzitőnél H.-Szoboszlón.

A vadászat áldozata.

— Halálos végü baleset. —

Borzalmas szerencsétlenségről értesiti lapunkat kisujszállási levelezőnk.

Vasárnap nyilt meg a hosszu tilalom után az erdő, mező a vadászatkedvelőknek. Ilyenkor erőt vesz még a lesipuskáson is a vadász-szenvedély, hogy egy kissé megriassza a területen eddig békét élvező fürjeket és tapsifüleseket.

A vadász-szenvedély kielégitése azonban már sok szerencsétlenséget okozott, ha olyan ember kezeli a fegyvert, akinek nincs elég gyakorlottsága hozzá, vagy nem eléggé óvatos.

A kisujszállási véres esetnél is igy történt a szerencsétlenség.

Az első szabad vadásznap örömére pár tagból álló kedélyes társaság rándult ki a község határába.

A társaságban részt vettek Várady Samu ismert birtokos, továbbá Bolemann B. gyógyszerész 17 éves fia is.

Ketten egy kocsiba ültek, s a fiatal ember töltött fegyverét a kocsiba helyezte el s felvette vadászkutyáját is a kocsiba.

Az állat mozgolódott s mint általában a vadászebek, nyugtalan volt a vadászat előtt.

Egy szerencsétlen pillanatban a vadászeb valószinüleg elcsattantotta a töltött fegyver sárkányát, s a töltés a kocsiban ülő Várady Samu nagybirtokost találta.

Csakhamar segitségére siettek s orvost akartak hivni. azonban rövid szenvedés után, a különben életerős ember kiszenvedett.

A lövés a torkába és a nyakába furódott.

Az egész környéken a szomoru eset alkalmából nagy a részvét a kőzbecsülésben állott tekintélyes nagybirtokos halála felett s nem kevésbé mélyen sujtotta az eset a gyógyszerészt és családját.

Az elhunyt nagybirtokost, ki a Kunságon nagy családi összeköttetéssel birt, Debreczenben is számosan ismerik. Koncz Ákos, a Debreczeni Ellenőr f. szerkesztőjének családja pedig igen közeli rokonát gyászolja a szerencsétlen véget ért Várady Samuban.

Temetése tegnap ment végbe Kis-Ujszállás város közönségének nagy részvéte mellett.

Irodalom és müvészet.

*** Uj zenemü.** Rózsavölgyi és társa cs. és kir. udvari zenemükereskedő czég kiadásában megjelent az országszerte elterjedt: A bihari határszélen... és Félt az anyám a legénytől... czimü 2 eredeti dal, melynek szerzője Lengyel Miska az ismert zeneszerző.

A füzet csinos kiállitásban jelent meg, ára — 60 kr.

Törvényszék.

*** A könnyelmü perlekedők ellen.** Érdekes ez az uj intézkedés, a mely Angolországban most lépett érvénybe. E szerint az angol kir. főügyésznek jogában áll oly személyek ellen, a kik ismételten alaptalan panaszokkal vagy keresettel lépnek fel, az eljárást megindítani, hogy keresetőségi joguk megszorittasék. Ha a törvényszék a főügyész ebbeli kerelmét alaposnak találja, végzést hoz, mely szerint az illető egyén azontul csak ugy emelhet panaszt vagy ugy indithat keresetet, ha a törvényszék neki ezt esetről-esetre megengedi. Ez az uj törvénykezési eljárás abban leli indokolását, hogy az ily egyének a törvényszéktől folytonos, indokolatlan panaszaikkal sok időt rabolnak el, ellenfeleiket minduntalan alaptalanul zaklatják s a mi fő, ez utóbbiaknak felesleges költséget okoznak.

Az első csőd.

Irta: **Zévé.**

Beszélhetnek nekem már ezután szorgalomról, igazságról és más ilyen haszontalan dolgokról, nem adok rá egy batkát sem. Lám a Belédy Gyurka, aki minden osztályon épen hogy keresztül csuszott, az egyetemre pláne 7 mond hét esztendeig járt, ez ma már főispán és bizony ki tudja még mi lesz belőle. A Tomothy Feri meg a miért elejétől végig minden osztályban eminens volt, alig hogy tengődik az ügyvédi jövedelemből, mert hát hiába sokan vannak, a magyar embernek is kezd megjönni az esze és fogy a pörösködés iránti kedve.

Hanem azért ne gondolják ám, hogy dr. Pomóthy ur elcsüggedt volna. Legkevésbé. Várt türelmesen, majd megjön az ő ideje, is, egy jó zsiros urbéri per, vagy egy csőd alakjában. Igen egy csőd. Erről ábrándozott ő már régtől fogva. Előre elgondolta magában, mint fog diszelegni neve a hivatalos lapban: tömeggondnok Dr. Pomóthy Ferencz ügyvéd. Huh . . . micsoda öröm lesz az. Hogy a szót hiába ne szaporitsam, hát egy nap meg jött ez is. Dr. Pomothy Feri épen egy végrehajtási kérvény fogalmazásába volt elmerülve, midőn benyitott a törvényszéki szolga a végzéssel. Olvassa, olvassa, nem akar hinni a nevének, de még is ugy van, itt áll világosan, . . . Kertics János szabónak a magyar szent korona országainak területén, Horvát ország kivételével, — bárhol található ingó és ingatlan vagyonára a csőd elrendeltetik, csődbiztosul Benke András törvényszéki biró és tömeggondnokul Dr. Pomothy Ferencz ügyvéd neveztetnek ki . . . stb.

Végre egy régi vágya teljesedésbe ment, hogy fognak a collegák irigykedni, a jó fogásért. Nagy örömében észre sem vette, hogy egy alak lép be az ajtón, alázatosan levett kalappal.

— Jó napot kivánok a tekintetes urnak.

— Mit hozott, mit akar?

— Megkövetem én volnék tekintetes ur a Kertics János.

— Isten hozta barátom, no csak üljön le oda székre, nem ide a diványra, ne nézze hogy poros, hát hogy is áll az ügy Kertics uram, beszéljen valamit.

— Hát az csak ugy van kérem, hogy én megvettem a hitelbe azt a posztót, azután én meg a legényeim szépen feldolgoztuk, eljártunk a vásárokra, hanem persze már vége van a jó időknek, mikor 20—30 drbot eladtam egy vásárba, most alig hogy a költséget kiáruljuk, igy történt aztán, hogy a legényeknek is csak kellett fizetni, azután meg egy kis itokára elfogyott a pénz, mikorra fizetni kellett, akkora nem volt se pénz, se posztó. Pedig hát elég szorgalmasan dolgoztunk, nem is tulságosan ittunk, de hát vége a jó időknek, higyje el a tekintetes ur, olyan ártatlan vagyok a dologban, mint Szent Péter maga.

Pomothy dühösen ütött az iróasztalára, hogy Kertics uram ijedten ugrott föl a diványról.

— Hát hol van a csődtömeg? Van tán boltja, mühelye vagy lakása?

— Volna is meg nem is.

— Ember ne bolondozzon hát, beszéljen hát világosan.

— Biz ugy van, hogy a mándlikat meg nadrágokat lassacskán kiárultuk, a pesti urak pedig azt mondták, hogy addig nem adnak bocsületre mig a régi adósságot ki nem fizetem, igy aztán lenne bolt, de nincs portéka, mikor aztán nem volt mit dolgozni, azt mondja a legényem Marczi, talán a tekintetes ur ismeri is, a tüzoltóknál szivattyus sarzsija van . . .

— Ismeri a Belzebub.

— Nagyon jóra való gyerek azt mondja, „Majszter uram mondanék valamit, minek utána, hogy nem megy az élet sehogy se, majd én próbálok szerencsét", eladtam neki a mühelyemet, meg is ittuk az áldomást; ilyen formán volna mühely is, de még sincsen. Lakásom is van, de csak épen az van benne, amin én meg az anyukom meghuzódunk, mert a többit elvitték porczióba.

Pomothynak olyan forma kedve támadt, mintha szeretné azt az embert kipöndöriteni az ajtón. Rárivalt mérgesen, de hát van tán mégis valami, amit a tömegbe föl lehet venni?

— Igen is van kérem, el is hoztam itt kint van az udvaron, hozzá kötöttem egy fához, mert szeret kóborolni.

— Meg van kend bolondulva?

— Ha nem hiszi a tekintetes ur, nézze meg. Ott áll ni.

Az udvaron levő almafához kötve busan áldogált egy csacsi, füleit lekonyitva, mintha tudatában volna az ő szomoru helyzetének.

Dr. Pomothy Feri dühében felkaczagott, ilyet még a jogi praxis Verbőczy óta sem pipált, csődtömeg mely áll egy eleven szamárból . . . ha ha . . . ha . . .

— Ugy van az kérem, hogy evvel a derék állattal szoktam a heti vásárra a barátok terére kihuzatni a kocsira való mándlit, lajblit és nadrágot, nagyon okos állat, már a helyet is ismerte, higyje el a tekintetes ur nem olyan ostoba állat a szamár, amilyennek mondják.

A tömeggondnok ur azonban valószinüleg nem volt kiváncsi a csődtömeg minemüségének további magyarázatára, mert Kertics uram ugy érezte magát, mintha egy kéz a gallérja körül fogózna, ő pedig a másik pillanatban az udvaron volt.

Az iharosi törvényszéknél a hivatal szolgáktól felfelé a nagyságos urig, mindenki jókedvü volt, mindenki mosolygott, az iktató hasgörcsöket kapott, az egyik birónak pedig a sok nevetéstől fuldoklási rohamai támadtak, hogy is ne mikor az iharosi törvényszéknek jutott a szerencse, hogy a jogi téren unicum gyanánt álló eset ott történt meg, egy csődtömeg mely áll sem több sem kevesebbből; mint egy csacsiból, mely enni kér, és mely a hivatalos becslés szerint 3 frt 20 krra becsültetett; igaz, hogy a tartozások 1000 frtot tesznek ki, de az mellékes, a fődolog hogy a törvénynek elég legyen téve, a mi ment szépen a maga utján, mintha csak 100,000 frtról lett volna szó. Még is csak szép dolog az a rend és igazság.

Hat hónap alatt befejezték az ügyet, a törvényszék a mult héten hozta meg végzését 70,526. szám alatt, melylyel a Kertics János elleni csőd a vagyon felosztása után megszüntettetik.

A csődtömeg pedig ezalatt selyem életet élt egy e czélra kibérelt istállóban, fogyasztotta az illatos szénát, hja az ilyen fontos személyiségre gondot kell viselni, mert a gondnok felelős érte.

Dr. Pomothy Feri a napokban kapta meg a csődmegszünetési végzést, melynek elolvasása után felsóhajtott: még egy ilyen csőd és akkor kénytelen leszek — én csődöt mondani.

CSARNOK.

A sors.

(Regény.) 28.

— Irta: **Francisco de Renzis.** —

Forditotta: **Váradi Ödön.**

(Folytatás.)

Az öreg marchesa észrevette ezt s minden további ily védekezést az által szakitott meg, hogy nagylelküen mondá: „Egyébképen a hogy most áll a dolog, az én unokaöcsém neve Viu grófé, tultesz két olyan neven, mint a minő Gentiletti és Forneri, ugy ő csupán a Gentiletti névre néz, s nem gondol a Fornerire.

Roelli d' Orbassano grófné, egy házasulandó leánynak anyja, eczetsavanyu arczczal, látszólagos jószivüséggel igy szólt: „Én ellenkezőleg a dika azon tételére gondolok, mely kimondja, hogy az anya nemessége nem száll át a gyermekeire."

A marchesa érezte a czélzást, de elnyelte a keserü pirulát s sokat jelentő arczczal éppen felelni készült, a mint egy uj jelenség a társalgást félbeszakitá s a jelenlevők érzelmeit egy csapással megváltoztatá.

Ez a marchesa fivére volt, ki sápadt arczczal lépett a salonba s az első székre roskadt, mely kezeügyébe akadt; egész tartásáról nagyon meglátszott, hogy valami komoly dolognak kellett történni.

Alig lett ujra azon kevés szellemi képességének ura, melyet az irigy ég neki jutatott, testvéréhez fordult s elhaló hangon mondá: „Meg vagyunk csalva."

S miközben a marchesanak egy levelet nyujtott át, ismétlé: „Megcsaltak bennünket: itt a felelet;"

Az agg nő egy parancsoló pillantással akarta a bizalmas közlések további folytatását megakadályozni, de hasztalan kisérelte meg, a gavallér ur nem tudott haragján uralkodni.

— Hasztalan volna titkolni — folytatá — kijátszottak bennünket, rutul kijátszottak. S ezt egy oly ember tette velem, ki már huszonöt éve barátom! . . .

S hogy a további bizalmas kifecsegéseket megakadályozhassa, kezen fogta Cariati marchesa a káplánt, a salon egy szegletébe vezette s megparancsolta, hogy olvassa el a levelet, mely ily heves panaszoknak lett kutforrása.

A tiszteletreméltó férfiu, ki már minden reményt feladott megszakitott délutáni álmára vonatkozólag, a következő lakonikus levelet olvasta:

„Kedves Vium!

Közöltem Camillával a felette hizelgő ajánlatot, melyet unokaöcscséd Viu gróf közvetitéseddel tett. Camilla ez alkalommal őszintén feltárta előttem szive érzelmeit. Ő Venturalli tüzérkapitányt szereti, egy vitéz fiatal embert, ki viszonozza szerelmét s a kit én is hosszabb idő óta tanultam becsülni.

Köszönettel tartozom neked szeretetteljes érzésedért, de sajnálatomra ajánlatodat el nem fogadhatom, mert Camilla rövid idő mulva az emlitett férfiuval jegybe lép.

Remélem, ez nem fogja régi barátságunkat megingatni, melyről az által teszek bizonyságot, hogy neked az igazat vallom meg.

Fornerid."

A marchesa nem rejthette el barátnői előtt a rettenetes valót, minthogy bátyja már mindent kifevcsegett, de megis eredt aztán belőle egy szózápor. Elfeledkezett arról mit mondott előbb s gyalázó szavakat halmzzott a szegény jegyesre.

— Egy Venturelli! kiáltott . . . Ki lehet az? Egy valahol koldusbotra szorult, Isten tudja miféle családból való tüzérkapitány! . . . Camilla ez az ostoba leány! Ha meggondolja az ember, hogy egy kis ravaszsággal a piemonti arisztokratiába léphetett volna be . . . Mert bizony Camilla felőlem lehet szép leány, de azért mégis csak Forneri s az is marad, a legpolgáriasabb a milyen csak van a föld hátán! A kis ostoba kokett!

A bomba lecsapott; a hölgyek egymásután eltávoztak, most az agg nő, ki rokonával magára maradt, szabad folyást engedett könyeinek.

Miután végre kifáradt, a nemes tajtékot letörlé kiaszott, száraz ajkáiról s Don Gallvagnit segitségül szólitá, ki a karosszéken kényelmesen elhelyezkedett.

— Mondja ön, Don Galvagni nincs-e igazam? . . .

S a pap, ki nem szerette a hosszas beszédet, mialatt felszippantott egy csipetni burnótot, melyet már pár percz óta tartott hüvelyk és mutató ujjai között igy szólt:

— Rustica progenie semper villana fuit. —

Miután elmondta hallgatott, boldog elégültséggel konyhai latinsága felett, melyet az aggnő áhitattal hallgatott, akár Horatius idézete lenne.

S öt percz mulva a derék káplán mély álomba merült.

—

De hát mi történt? Hogyan ütött igy ki a dolog? Mi történt az atya és leánya beszédében s hogy lehetett az, hogy Venturelli a szép leánynak kit imádott, jegyese lett?

Könnyen elképzelheti magának az ember. Viu látogatása után Forneri, miután a dolgot alaposan megfontolta, hivatta Camillát s tudtára adta a gróf szándékát.

— Vártam mondá Camilla egész fesztelenül. De hát te mit feleltél papa? — kérdé aggodalmasan.

— En viszonzá a bankár — azt feleltem, hogy szabadságodra bizom.

— Köszönöm kedves papa, többet nem óhajtok.

— S te Camilla mit gondolsz e dolog felől?

— Én? Én kosarat adok a grófnak.

A bankár elkomorodott.

— Kötelességem tudtodra adni, hogy a gróf gazdag s igen gazdag is lesz.

— Tudom.

— Arra is emlékeztetlek, hogy neki van egész Piemontban a legrégibb nemessége.

— Azt hasonlókép tudom. Mit határoz a rang, a név, az nem tesz boldoggá! te nem vagy nemes, de azért mindenki becsült. Nem volt anyám boldog?

— De ha a gróf azt mondja, hogy szeret téged.

Oh az nem elég.

— S azt is mondja, hogy te sem vagy iránta közönyös.

Camilla csudálkozva nézett atyjára s aztán elutasitólag mondá:

— A gróf csalódik.

— De ő fiatal, nagyon is.

— Szép.

— Tudom, ő is tudja.

— Nos?

— Mondtam már neked, a grófot elutasitom.

— Szünet állt be.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

§ **Összedőlt torony.** Szerdán fejezték be az aradmegyei maros-illyei r. kath. templom uj tornyának épitését és a torony fölavatását, valamint a kereszt felvonását szombaton akarták nagy ünnepségek közt megtartani, azonban két órával a keresztfelvonás előtt, a torony borzasztó robajjal ledőlt.

A szerencsétlenség pillanatában meg az összes munkások ott foglalatoskodtak a torony tájékán. Nehányan észrevették a

veszedelmet, — de már csak az utolsó perczben.

— Ledől a torony, — kiáltottak és elfutottak. A többieket maga alá temette a lezuhanó épületrész. Három halottat, két sulyosan és három könnyen sebesültet huztak ki a romok alól.

A babonás nép misztikus legendákat suttog a szerencsétlenség okáról. Isten ujját, Isten intését látja a dologban és nem engedi, hogy ujra felépüljön, a mi egyszer elpusztult.

§ **Százkét éves szabadsághős halála.** A Horvát-Kécsához tartozó Hettyénypusztán 102 éves korában halt meg Samu András 48 as honvéd, aki a szerbek ellen küzdött Kis Ernő ezredes dandárában. A községben mindenki csak „az öreg András bácsinak“ nevezte és az öreg kurucz, aki napszámból tengette életét, haláláig jó szinben és jó egészségben volt. Minden előzetes betegség nélkül aludt el örökre.

§ **Wesserthal százados,** a nagyszebeni családi dráma szerencsétlen hősét, mint a hadsereg rendeleti lapja jelenti, a hadügyminiszter a nagyszebeni hadapródiskolánál viselt tanári állásától fölmentette s a vezérkarhoz osztotta be. Ez a hir annál inkább feltünő, mert a vezérkarhoz való beosztás előléptetés számba megy.

KÖZGAZDASÁG.

A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara értesitései.

A Beszterczebányán épülő uj törvénykezési palota helyiségeinek belső berendezéséhez szükséges butorok beszerzésének biztositása czéljából f. hó 27 diki lejárattal nyilvános árlejtés tartatik, a melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

—

A cs. és kir. 3-ik hadtest intendánsága Grácczban, a kerületéhez tartozó állomásokra (Villach, Marburg, Klagenfurt, Laibach, Triest) a f. szállitandó

400 mm. buza
2400 „ rozs
7000 „ zabnak

biztositása tekintetéből f. hó 29-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart, melyre a feltételek kamaránknál megtekihthetők.

—

A m. kir. államvasutak igazgatósága a különféle állomásokon fekvő, használaton kivül helyezett forditó korongokat f. hó 25-én elárusitván, a venni szándékozók ajánlataikat az anyag és leltár beszerzési osztályba (Andrássy-ut 70. szám) Budapesten megtehetik.

A feltételek kamaránknál megtekinthetők.

—

A debreczeni kir. itélő tábla és kir. főügyészség hivatalos helyiségeinek fütésére az 1899. évre mintegy 630 kbm. száraz hasábos tölgy vagy bükkfa, 33 mm. coax szükségeltetik, minek folytán a szállitók felhivatnak, hogy ajánlataikat f. hó 26-áig a kir. itélőtábla elnöki titkárjához adják be.

Debreczen, 1898. auguszt. 18.

Kereskedelmi és Iparkamara.

—

Debreczeni piacz.

Aug. 11—15. országos vásár.

Gabonavásár.

Buza, piaczra hozatott 15460 kgr. I. rendü 9.40, II r. 9.30, III r. 9.20.

Rozs, piaczra hozatott 12670 kgr. I. rendü 6.60, II r. 6.50, III r. 6.40.

Kétszeres, piaczra hozatott 10340 kgr. I. rendü 7.80, II. r. 7.70, III r. 7 60

Árpa, piaczra hozatott 12510 kgr. I. rendü 5.50, II r. 5.40, III r. 5.30.

Zab, piaczra hozatott 10200 kgr. I. rendü. 5.50, II r. 5.40, III r. 5.30.

Tengeri, piaczra hozatott 9100 kgr. ó-tengeri I. rendü 6.80, II. r. 6.70. III. r. 9.70.

Köles I. r. 4.—.
Köleskása 13.—, 12.50.
Burgonya 2.50—2.—1.80

Piaczi áruczikkek:

Kilonként: Árpakása 16—34 kr. aszaltszilva 36 kr., asztali dara 18—22 kr. burgonya 3 kr., borsó szepességi 22 kr., szatmári 16 kr., bab fehér 10 kr., sárga 10 kr. disznó-zsir 72, czukor 46—48, irós-vaj 80 kr., köleskása 15 kr., lencse szatmári 26, szepességi 30 kr., liszt Nr. O. 18½ Nr. 1. 17 kr, Nr. 2. 18 kr., Nr. 3. 16½ kr., Nr. 4. 15½ kr., Nr. 5. 15 kr., Nr. 6. 14 kr., Nr. 7. 12 kr. olvasztott vaj — kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 22 kr., szalonna sós 72 kr., sótlan 66 kr., kávé —, frt — kr.

100 kilónként: Bab fehér 8—12 bab sárga 8—12 burgonya 2.00, só darabos 10.80, só darált 11.00, d. zsir 72 frt, széna I. rendü 2.—, II. r. 1.80, III. r. 1.60, szalma I. r. 60 frt. II. r. 40, szalonna sós 64—66 frt, szalonna sótlan — frt, háj 72 frt, juh turó ——, szappan —.— frt, aszalt szilva —— frt, borsó —.— frt, lencse —.— frt. rizs — frt, pirszén 2.00, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén .—, árpakása .—.—.—

Állatvásár.

Ló felhajtatott 3905 db., elkelt 350 db. Marha felhajtatott 12081 db., elkelt 4132 db.

Husárak: Marhahus 40 48, kr. Bornyuhus 56, 60 kr. Sertés 56, 58, 60 64 kr. Juhhus 36—40 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.00 kr., fafelvágás 2.50 frt, beszállitása 1.50 kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 80 kr, ellátás nélkül 1.20 kr. nő ellátással 50 kr, ellátás nélkül 80 kr. gyermek ellátással 20 kr, ellátás nélkül 35.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr. aszalt-szilva 12 kr., petroleum 16—20 kr. borsó 14—16 kr., lencse 14—16 kr., bab 8—10 kr., köleskása 12 kr.

—

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1898. augusztus hó 18-án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	120.50	121.—
„ vasuti beruházási köt. 4½%	119.25	120.25
„ koronajáradék 4%	98.60	99.10
„ regále vált. köt. 4½%	100.60	101.35
Osztrák aranyjáradék 4%	121.50	122.—
Egységes államkötvény 4²/₁₀%	101,50	102.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	140.—	140.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	396.50	397.—
Osztrák hitelbank részvény	361.50	361.70
Magyar ipar- és keresk. bank. r.	102.75	103 25

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.	122.50	123.25
„ „ 3%-os „	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	123.—	124.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.—
Osztrák „ „ —	20.—	20.50
Olasz „ „ —	11.50	12.—
Bazilika sorsjegy — — —	6.75	7.25
Jó-sziv „ — — —	3.90	4.15

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — —	5.63	5.68
20 márkás arany — — —	11.76	11.80
20 frankos arany — — —	9.53	9.56
1 Sovereigns — — —	11.98	12.02

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. aug. 17-én.

A buzaüzletben ma készáru 5 krral csökkent.

A kinálat kocsirakományokban élénk volt. Eladatott lanyha hangulat mellett 35.000 mm., melyekért 15—20 krral olcsóbb árt fizettek.

Rozs kereslethiány következtében 10 krral olcsóbb lett.

Tengeri változatlan maradt.

Zabban elkelt néhány kocsirakomány változatlan áron.

Eladatott:

Buza uj. Tiszavidéki. 100 mm. 81 k. 9.70 forinton, 500 mm. 81 k. 9.70 forinton. 400 mm. 81 k. 9.70 forinton, sárga, 100 mm, 82 k. 9.70 frton, sárga, 100 mm. 81 k. 9.70 frton, mind három hónapra.

II. Határidö-üzlet.

Az üzlet lanyha hangulatban és olcsóbb árakon indult meg és a forgalom mérsékelt volt. Az üzlet folyamán az arak kisebb hullámzások után, ismót kissé emelkedtek.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	8.35 – 8.37
„ juniusra	—.— —.—
Rozs szeptemberre	6.65 – 6.66
Tengeri máj.—jul.-ra	4.34 – 4.36
Zab szeptemberre	5.36 – 5.38

Délután 4 órakor zárlat:

Buza juniusra	—.— —.—
„ őszre	8.43 – 8.44
Rozs szeptem.	6.65 – 6.67
Zab „	5.35 – 5.37
Tengeri máj.—jun.	4.36 – 4.37
Repcze augusztusra	12.60—12.65

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

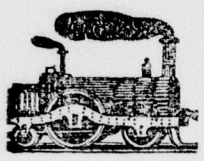
Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.
Mindenkor kaphatók: 524—12—1
Szent-Királyi Tivadar czégnél **Debreczenben.**

Bérkocsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5.—	3.—
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 5 óráig	3.—	2.—
II. Óraszámra.		
Fél órára	—.40	—.30
Háromnegyed órára	—.60	—.45
Egy egész órára	—.80	—.60
Minden következő órára	—.40	—.30
Az utolsó órán tul félórára vagy kevesebb időre	—.20	—.15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	—.50	—.30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2.—	1.40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	—.80
A szinházba menet	—.60	—.40
A szinházból jövet	—.80	—.60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—.50	—.30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	—.80	—.60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után 10 kr. jár.		
A korcsolyázó vagy osónakázó tóhoz, czukorgyár, légszeszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—.80	—.60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és jövet egy órai várakozással	1.—	—.70
Minden következő órára	—.60	—.40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	—.90
Minden következő órára	—.40	—.30
A katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és jövet egy órai várakozással	—.80	—.60
Minden további órára	—.40	—.30

A dijak reggeli 6 órától esti 9 óráig számittatnak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul			Vonat	Érkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	3.37	délután	Tv. sz. sz.	5.11	délután
P.-Ladány	8.15	este	Személyvonat	9.45	este
Budapest	9.01	reggel	Gyorsvonat	1.54	délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27	este	Személyvonat	5.35	reggel

Debreczen—M.-Sziget

Szatmár	5.22	reggel	Személyvonat	1.—	délután
M.-Sziget	3.—	reggel	Személyvonat	9.45	délelőtt
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.49	este
M.-Sziget	6.59	délután	Gyorsvonat	11.40	este
M.-Sziget	6.55	este	Tv. sz. sz.	7.—	reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs	8.25	reggel	Személyvonat	11.26	délelőtt
Szerencs	4.02	délután	Személyvonat	7.06	délután
Szerencs	7.05	este	Személyvonat	9.55	este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt
Füzes-Abony**	4.16	délután	Vegyesvonat	8.00	délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes	8.35	reggel	Vegyesvonat	10.46	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.21	délután	Vegyesvonat	6.24	délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28	reggel	Vegyesvonat	8.58	reggel
B.-Szt-Mihály	4.06	délután	Vegyesvonat	7.02	délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik			Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány	7.40	reggel	Tv. sz. sz.	6.12	reggel
P.-Ladány	5.14	reggel	Személyvonat	4.06	reggel
Budapest*			Gyorsvonat	9.15	este
Budapest	3.36	délután	Személyvonat	9.31	délelőtt
Budapest	6.50	délután	Gyorsvonat	3.11	délután
Budapest	2.40	éjjel	Személyvonat	7.06	este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget**	7.51	reggel	Személyvonat	4.—	reggel
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel
M.-Sziget	6.54	délután	Személyvonat	1.31	délután
M.-Sziget	8.54	este	Gyorsvonat	4.11	délután
M.-Sziget	10.12	este	Személyvonat	3.46	délután

Szerencs—Debreczen

Szerencs	8.09	reggel	Személyvonat	5.02	reggel
Szerencs	12.21	délután	Személyvonat	9.07	délelőtt
Szerencs	7.57	este	Személyvonat	5.20	délután

Nagy Léta—Vértes—Debreczen

N.-Léta—Vértes	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.18	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13	délután	Vegyesvonat	1.00	délután

Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen

B.-Szt-Mihály	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
B.-Szt-Mihály	6.41	este	Vegyesvonat	3.27	délután

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.36	délután	Vegyesvonat	11.39	délelőtt
F.-Abony***	7.50	este	Vegyesvonat	5.25	délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Csak Ohat-Kócsig.

PALAIS ROYAL

a fő- és székváros legnagyobb áruháza

ORLAI SÁNDOR, perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító
BUDAPEST, Koronaherczeg-utcza 8. (Harisch bazár.)

Gyémánt utánzott ékszerek, valódi arany- és ezüst-foglalatban, fülbevalók, gyürük, melltük, gyöngyök stb. tiz évi jótállás mellett.

Chinai ezüst-áruk 30 évi jótállás mellett.
Vajtartók, czukortartók, kenyérkosarak 1.50, 2.—, 2.50, 5 frt és feljebb;
gyümölcstálak, kenyérkosarak 2.50, 7.50, 15 frt és feljebb;
evőeszközök párja 1.50, 2.50, 3.75;
evőeszközök egészen komplett kivitelben 12.—, 20.— 30 frt és feljebb;
Gyertyatartók párja 2.50 3.—, 3.50, 5 frt és feljebb;
cognac-készletek 2.—, 3.—, 5 frt és feljebb;
tálczák, serlegek, söröskancsók, eczet és olajtartók;
valódi párisi legyezők gáz, selyemcsipke, marabu és structoll darabja —.50, —.75, 1.—. 1.25, 1.50 frtól 5 frtig;
valódi ezüst fogantyus botok 3.50, 5.—, 7.50 és feljebb;
valódi svájczi zsebórák 3.—, 4.50, 6.50 és feljebb;
szinházi látcsövek 2.—, 2.75, 3.50, 5 frt és feljebb;
finom bőr diszmüáruk, u. m. szivar- és levél-tárczák czimerrel v. monogrammal stb. czélszerü nászajándék.

Bőrövek (Gürtel), szalag-, bársony-, arany- és fémövek. 775—1—1

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pályázat.

A szolnoki iparos tanoncz-iskolánál ujonnan szervezett

igazgató szaktanitói állásra

pályázás iránt felkérjük azon szaktanitó urakat, kik legalább elemi iskolai tanképesités mellett iparrajzi szaktanfolyamról is nyertek bizonyitványt és az ipari rajzoktatásban, valamint lehetőleg épitő iparos tanonczok téli tanfolyamán való oktatásban és esetleg iparos tanonczíziskolai igazgatásban sikeres gyakorlatot felmutatni képesek. Minthogy az igazgató-szaktanitó rendszerint megbizatik az ipartestületi titkári teendőkkel is, kivánatos az ily minőségben sikeres müködés igazolása. Teendői lesznek: az iparos tanonczíziskolának, az épitő iparos tanonczok téli tanfolyamának és az iparos segédek továbbképző tanfolyamának vezetése, a tanonczíziskolának legalább egy osztálycsoportjában rajz, esetleg egyébb tárgy tanitása, az iparos segédek továbbképző tanfolyamát rajz, esetleg más tárgy oktatása, végül az ipartestület titkári munkakörének betöltése, amig erre az ipar testület önálló tisztviselőt nem alkalmaz.

Az igazgató szaktanitói állás községi jellegü. A megválasztott állomását azonnal elfoglalni tartozik. Jogosult és kötelezett tagja az országos tanitói nyugdijintézetnek. Javadalom: előleges részletekben kiszolgáltatandó **800** azaz nyolczszáz forint fizetés és évnegyedenkénti előleges részletekben fizetendő **200** azaz kétszáz forint lakbér.

A szabályszerüen felszerelt és bélyeggel ellátott pályázati kérvények **f. évi augusztus hó 30-ig** beterjesztendők a szolnoki tanonczíziskolai bizottság alólirt h. elnökéhez.

Szolnok, 1898. augusztus 17.

Kreutzer Balázs, ipartestületi elnök. 778 1—1 **Kintzler Soma,** ip. tan. isk. alelnök.

Társat keresek

egy bő vasas savanyuviz-forrás mellé épitendő **fürdő és nyári lakhoz.** A forrás szép por- és szélmentes vidéken (völgyben) van s 3—4 ezer forinttal kellemes nyári üdülő fürdőt lehetne oda varázsolni.

Esetleges ajánlatokat kérem **Mán László** jegyzőnek Alsó-Visóra Máramarosmegyébe küldendő. 777—1—1

! Uj találmány !

Ártalmatlan vegy-crém.

Szép akar lenni?

ha igen, ugy használja csupán a **FÁY-féle aroz-crémet.** Egyedüli ártalmatlan csoda hatásu vegy-crém a szépség ápolására, u. m.: szeplő, májfoltok, vörös pattanások, mittesszer s mindennemü bőrtisztátalanság ellen.

Nem zsiros, gyorsan felszivódó kellemes illatu arcz-crém, mely **nappal** is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Készíti:

G. Nagy Ferencz
gyógyszerész H.-Szoboszlón.

Debreczeni főraktár: 773

Dr. Rothschnek V. Emil
gyógyszertára Kossuth-utcza.

Fáy Créme szappan 50 kr.

Higanyt nem tartalmaz.

! Uj találmány !

Felvidéki tiszta tehénvajat használok és nem müvajat.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, miszerint alulirott helyben **Egyháztér 5. sz. alatt, f. hó 15-én**

czukrászdámat megnyitottam

s azt a mai kor magas igényeinek megfelelően rendeztem be és számos évi tapasztalatomnál fogva bátor vagyok igérni a nagyérdemü közönségnek, miszerint ugy izletes kiállitás, mint finom hozzávaló anyagok használata arra mer jogositani, hogy magamat a müértő magas uraságoknak becses pártfogásába ajánlhassam.

Legalázatosabb szolgálattal

Krausz László
czukrász.

776—1—1

Megrendelések pontosan meghatározott órára teljesittetnek.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.